Maj 2025

Analyse og ledelsesinformation
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Bilag 1. Databilag til faglighedsdrøftelsen på dagtilbudsområdet juni 2025

KØBENHAVNS KOMMUNE

Hovedpointer

Kvalitet i dagtilbud

- Tilsynet med kvaliteten i de københavnske dagtilbud viser, at kvaliteten overordnet fortsat er god.
- Lidt færre højkvalitets-dagtilbud (27% i 2024 mod 28% i 2023) og lidt færre dagtilbud der skal arbejde med en toårig særlig indsats til udvikling af kvalitet (5% i 2024 mod 6% i 2023).
- Dagtilbudsledelsesuddan-nelsen styrker den faglige ledelse.

Sprogudvikling og sproglige læringsmiljøer

- Tilsynet viser en positiv udvikling i de sproglige læringsmiljøer.
- Dog løfter vi fortsat kun godt halvdelen af de sprogligt udfordrede fra 3- til 5-årssprogvurderingen.
- Der er flere piger end drenge og børn med ikke-vestlig baggrund, der fortsat er sprogligt udfordrede ved 5 årssprogvurderingen.

Mangfoldige børnefællesskaber

- Dagtilbuddenes arbejde med temaerne fra tilsynet: 'Samspil og relationer mellem børn og voksne' samt 'Børnefællesskaber og leg' er væsentlige parametre for, om dagtilbuddene understøtter mangfoldige børnefællesskaber. Her ses i tilsyn 2024 en positiv udvikling for begge temaer.
- Andelen af børn i særlige dagtilbud og basispladser er stabil.

Kvalitet i dagtilbud

- Det pædagogiske tilsyn
- Hvad kendetegner høj kvalitet, og hvad er væsentlige fokusområder
- Status på dagtilbudsledelsesuddannelsen

).

Pædagogisk tilsyn

Mere end hver fjerde dagtilbud har den bedst mulige vurdering i det pædagogiske tilsyn

Ud af de i alt 96 dagtilbud, der har fået den bedst mulige vurdering, har 38 light-tilsyn og 58 ordinært tilsyn.

Positiv udvikling - tilsynets vurderinger bliver generelt bedre

Flere dagtilbud forbedrer deres pædagogiske praksis og skal 'vedligeholde indsatsen' i flere af tilsynets temaer.

Der skal stadig gøres en indsats, hvis flere dagtilbud skal være 'Højkvalitetsdagtilbud'.

Om det pædagogiske tilsyn

Tilsynet vurderer det pædagogiske arbejde i praksis på baggrund af observationer, faglig dialog og supplerende data.

Vurderingen "vedligehold indsats" indikerer den bedste kvalitet

Vurderingskategorier er følgende:

- Vedligehold indsats
- Juster indsats
- Ændr indsats
- Iværksæt ny indsats

Højkvalitetsdagtilbud

Antal dagtilbud med light tilsyn eller alle faglige temaer i "vedligehold indsats" i 2024

27 % (96 institutioner)

af de københavnske dagtilbud har den bedst mulige vurdering i det pædagogiske tilsyn i 2024

I 2023 28% (101 institutioner) og dermed er den vurderede kvalitet stabil blandt de bedst vurderede dagtilbud.

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kommunale og selvejende daginstitutioner

Højkvalitet, særlig indsats og den brede midtergruppe

*Herunder vises alle dagtilbud inddelt i tre grupper: **højkvalitetsdagtilbud** (institutioner, der har det bedst mulige tilsyn), institutioner på **særlig indsats** på baggrund af årets tilsyn (handlingsplan inden 2023) og institutioner i "**den brede midtergruppe**". Tilsynet er justeret fra 2023, hvilket man skal tage højde for, når man sammenligner over tid.*

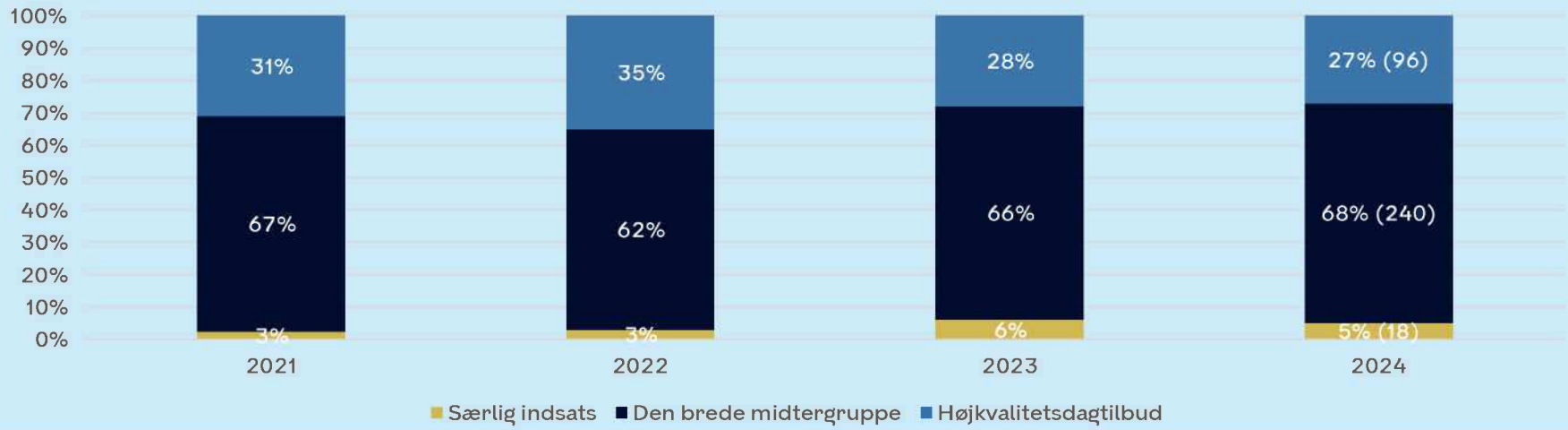

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen. Kommunale og selvejende daginstitutioner

**Tilsyn+ gennemføres som afslutning på en særlig indsats til udvikling af kvalitet. Her gennemføres observationer med KIDS.*

Kvalitet i dagtilbud

I 2024 er der gennemført 318 ordinære tilsyn eller tilsyn+* og 38 Light-tilsyn i dagtilbud. Tilsynene tegner et billede af den pædagogiske kvalitet i de københavnske dagtilbud inden for de seks temaer i tilsynet. I de institutioner, der får den bedste vurdering i tilsynet, ses det blandt andet at:

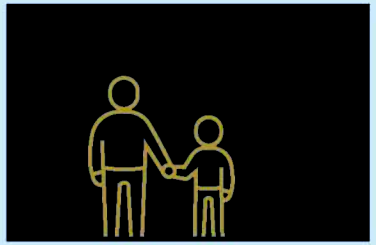

Samspil og relationer mellem børn og voksne

- De voksne er nærværende, omsorgsfulde og opmærksomme, og de understøtter børnenes selvhjulpenhed, følelser og deltagelse i fællesskabet.
- Der er en tydelig og rolig organisering, hvor medarbejderne kender deres opgaver og skaber trygge, forudsigelige rammer for børnene.
- Børnenes perspektiver anerkendes gennem nysgerrighed, respons og guidning i både leg og rutiner.

Børnefælles-skaber og leg

- Personalet er nærværende, støtter børns lege og fællesskaber og anerkender børnenes følelser og ressourcer.
- Læringsmiljøet er velindrettet, overskueligt og giver plads til alsidig leg og motorisk udvikling.
- Der er fokus på at styrke børnefællesskaber, håndtere konflikter respektfuldt og understøtte alle børns deltagelse.

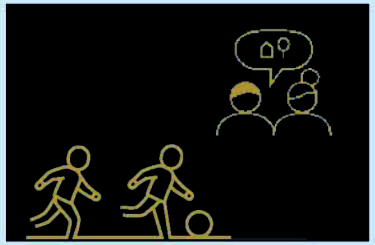

Sprog og bevægelse

- Personalet fungerer som sproglige rollemodeller og arbejder aktivt med sprogunderstøttende strategier som gentagelse og åbne spørgsmål.
- Der er fokus på at skabe et læringsmiljø, hvor børnene får tid til at udtrykke sig og reflektere.
- De voksne er fysisk aktive og engagerer sig i børns bevægelse, hvilket støtter deres motoriske udvikling gennem leg og rutinesituationer

Forældre-samarbejde

- Der er et stærkt og systematisk fokus på forældresamarbejde med tydelig kommunikation, tidlig inddragelse og klare forventninger.
- Personalet arbejder aktivt for at skabe tryghed, tillid og fællesskab gennem løbende dialog, åbenhed og respekt for forældrenes mangfoldighed.
- Forældre inddrages både individuelt og via forældreråd i børnenes trivsel, udvikling og i det pædagogiske arbejde.

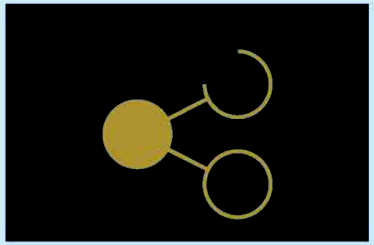

Sammenhæng i overgange

- Overgange mellem hjem, vuggestue, børnehave, KKFO og skole håndteres systematisk med fokus på tryghed, samarbejde med forældre og individuelle hensyn.
- Der arbejdes med faste procedurer, overgangssamtaler, velkomstmateriale og besøgsordninger, samt særlige indsatser for børn med særlige behov.
- Forældreråd og personale inddrages aktivt, og der er fokus på tydelig forventningsafstemning og skriftlig dokumentation af overgange..

Evalueringskultur

- Der arbejdes systematisk inddragelse af børneperspektiver og refleksion over det i praksis.
- Der anvendes konkrete redskaber og dokumentationsmetoder til opfølgning på det pædagogiske arbejde.
- Der er fokus på og forankring af den pædagogiske læreplan i det daglige arbejde, hvilket sikrer, at den ikke bliver et isoleret dokument, men en integreret del af praksis.

Kvalitet i dagtilbud – væsentlige fokusområder

Der er dog også udviklingspotentialer i en del institutioner, særligt hvis dagtilbuddene skal gøre en positiv forskel for børn i udsatte positioner, herunder børn der er i risiko for at blive segregeret.
På tværs af byen viser de pædagogiske tilsyn nogle overordnede fokusområder for videre udvikling af kvaliteten.

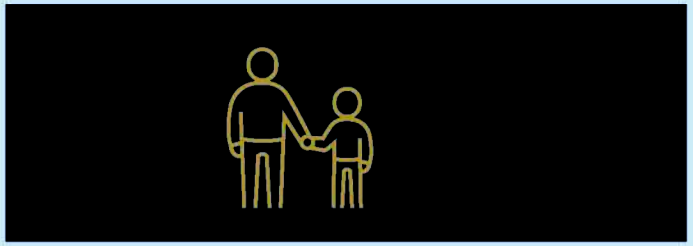

Samspil og relationer mellem børn og voksne

Gode samspil og relationer mellem børn og voksne er afgørende for børnenes følelsesmæssige, sociale, kognitive og sproglige udvikling samt for deres selvudvikling.

Institutioner, der skal ændre deres praksis indenfor temaet, har blandt andet brug for at arbejde med:

- at kvaliteten i samspil og relationer ikke er afhængig af enkelte medarbejdere.
- tydeligere rollefordeling, sensitivitet og nærvær i mødet med børnene, da der ellers er risiko for at det pædagogiske personale overser børnenes signaler, kommer til at tale i en hård tone og ikke får trøstet de børn, der har behov for det.
- udvikling af rutinesituationer og aktiviteter, hvor børnenes perspektiver og initiativer i højere grad inddrages og anerkendes.

Børnefællesskaber og leg

Børns relationer og venskaber er afgørende for, at barnet kan opleve at være en del af fællesskabet, blive respekteret og lyttet til. Legen er central for børns fællesskaber. Temaet er derfor særligt relevant ift. at understøtte 'Mangfoldige børnefællesskaber'.

Institutioner, der skal ændre deres indsats inden for dette tema, har blandt andet behov for at arbejde med:

- større struktur, tydelighed og faglig opmærksomhed i deres støtte til børnenes leg, relationer og rutiner.
- de fysiske læringsmiljøer, der nogle steder fremstår rodede, uinspirerende og gør det svært for børnene at finde sammen i meningsfulde lege.
- i højere grad at støtte børnene i både sociale situationer, konflikter og overgangene i hverdagen.

Sprog og bevægelse

Børns sproglige forudsætninger kan både have betydning for, om børnene kan indgå i sociale fællesskaber og lege, og for at de fagligt kan følge undervisningen, når de starter i skole.

Institutioner, der skal ændre deres indsats inden for dette tema, skal blandt andet arbejde med:

- at udvikle deres praksis, så de i højere engagerer sig i udvidende samtaler med børnene og arbejder aktivt med sprogunderstøttende strategier.
- at de sproglige læringsmiljøer i højere grad tilbyder alle børn en bred vifte af sproglige læringsmuligheder og aktiviteter.
- indretning og udnyttelse af de fysiske rammer til bevægelse.
- at det pædagogiske personale i højere grad er rollemodeller for børns bevægelsesleg.

Dagtilbudsledelses-uddannelse

Kvalitetsudvikling gennem faglig ledelse

Formål
Uddannelsens formål er at skabe læringsmiljøer af høj kvalitet for alle børn gennem faglig ledelse. Gennem uddannelsen styrker lederne deres forudsætninger for at lede medarbejdernes læring og udvikling.

Lederne deltager i uddannelsen som ledelsesteam for at styrke teamet som arbejdsfællesskab. Det er en praksisnær uddannelse forstået på den måde, at størstedelen af aktiviteterne og udviklingen foregår i dagtilbuddene.

Deltagere
Siden august 2024 har alle kommunale dagtilbud og tre selvejende ledelsesteams fra Amager, Brønshøj/Vanløse og Nørrebro/Bispebjerg været i gang med uddannelsen.

Alle kommunale dagtilbud og et selvejende netværk fra områderne Indre By/Østerbro og Valby/Vesterbro/Kgs. Enghave har gennemført uddannelsen i 2021-2023.

Dermed bidrager uddannelsen til udvikling af høj kvalitet for godt 21.500 børn på 0-6 år i kommunen.

Temaer og kompetencefelter

Uddannelsen er bygget op omkring fire temaer:
- Faglig ledelse
- Det pædagogiske læringsmiljø
- Børns trivsel og udvikling
- Samarbejdskultur

Lederne arbejder med fire kompetencefelter:
- Struktur og organisering
- Brug af data og forskningsbaseret viden
- Systematik i analyse og udvikling
- Samarbejde om udvikling af kvalitet

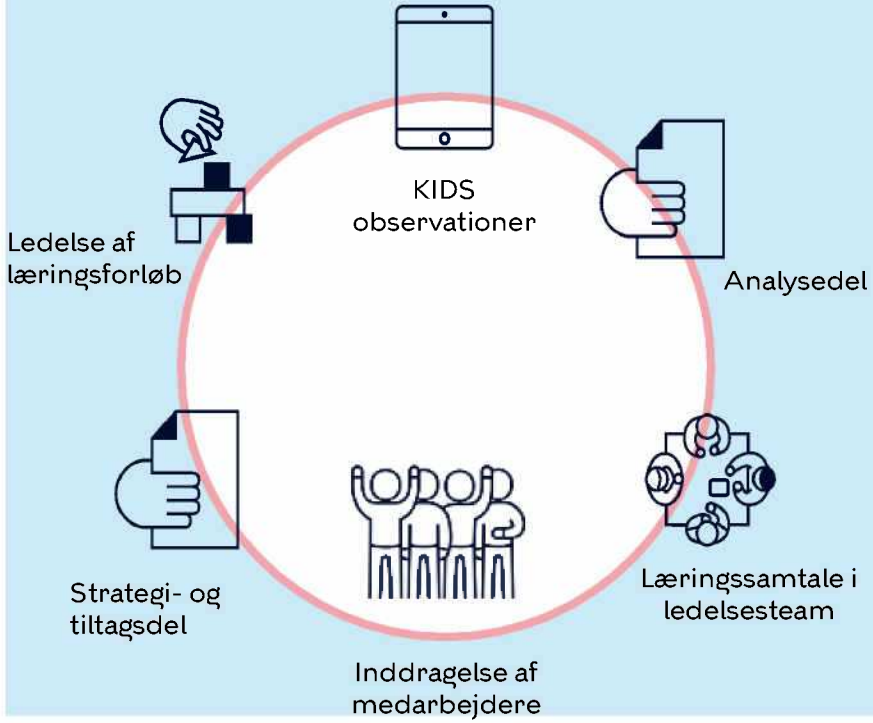

KIDS
KIDS er et redskab til at evaluere og udvikle pædagogisk kvalitet i dagtilbud. Alle ledere certificeres i KIDS under uddannelsen, så de lærer at anvende og lede på redskabet.

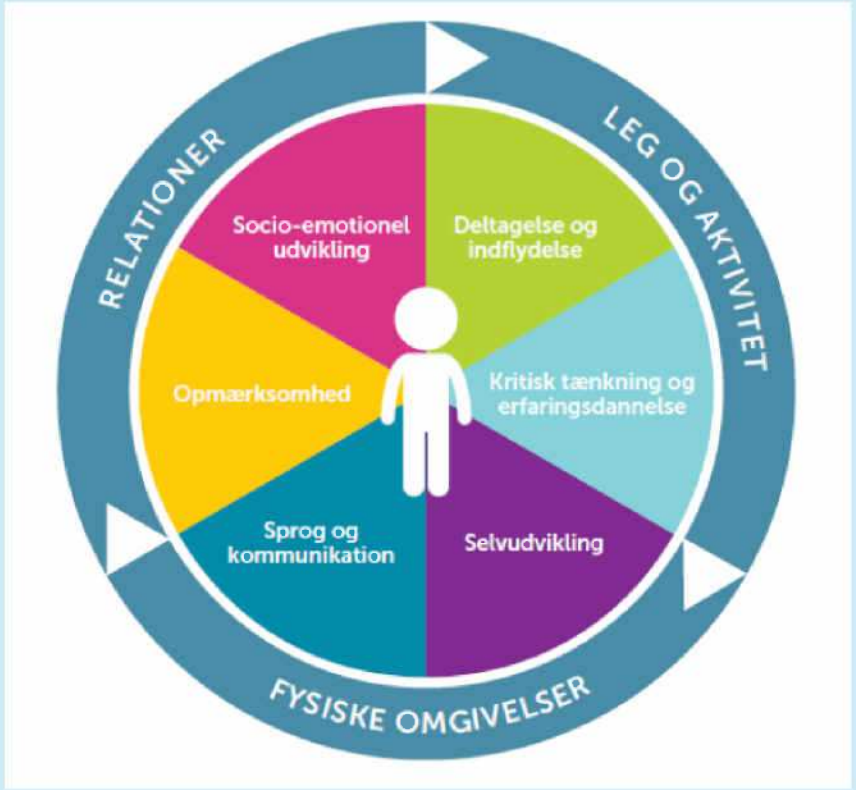

Kilde: Ringsmose, C. & Kragh-Müller, G. (2020). KIDS 2. revideret udgave. Dansk Psykologisk Forlag

KIDS samlede resultater

For alle tre overordnede områder "Fysiske omgivelser" "Relationer" og "Leg og aktivitet"

Hvad peger KIDS i ledelsesuddannelsen på?

KIDS 1 – som er gennemført i dagtilbud i de tre områder, der er startet på dagtilbudsledelsesuddannelsen i efteråret 2024 viser, at der ikke er nogen enheder, der har "*ringe kvalitet*", mens kun 3,7% har "*utilstrækkelig kvalitet*".

Det kræver dog god eller fremragende kvalitet, hvis dagtilbuddene skal gøre en positiv forskel for børn i udsatte positioner .

Følgende tendenser viser sig i data:

- I "*Fysiske omgivelser*" ses en forskel på ude til inde-rum. Legepladserne trækker gennemsnittet op, mens læringsmiljøerne indenfor med fordel kan forbedres.
- I "*Relationer*" ses en forskel fra voksen-barn til barn-barn-relation. De voksne er gode i den direkte kontakt med børnene, men kan blive bedre til at inddrage børn i udsatte positioner og understøtte relationer mellem børnene.
- I "*Leg og aktivitet*" ses en forskel fra aktiviteter til lege. Der er mange gode planlagte aktiviteter – særligt i formiddagsstunden, mens børenes lege ikke har de bedste betingelser.

KIDS-data fra ledelsesuddannelsen for de institutioner, der er startet i 2024 kan ikke sige noget om *udviklingen af kvalitet*, da det er første måling. Analyser fra første runde viste en positiv udvikling i kvaliteten.

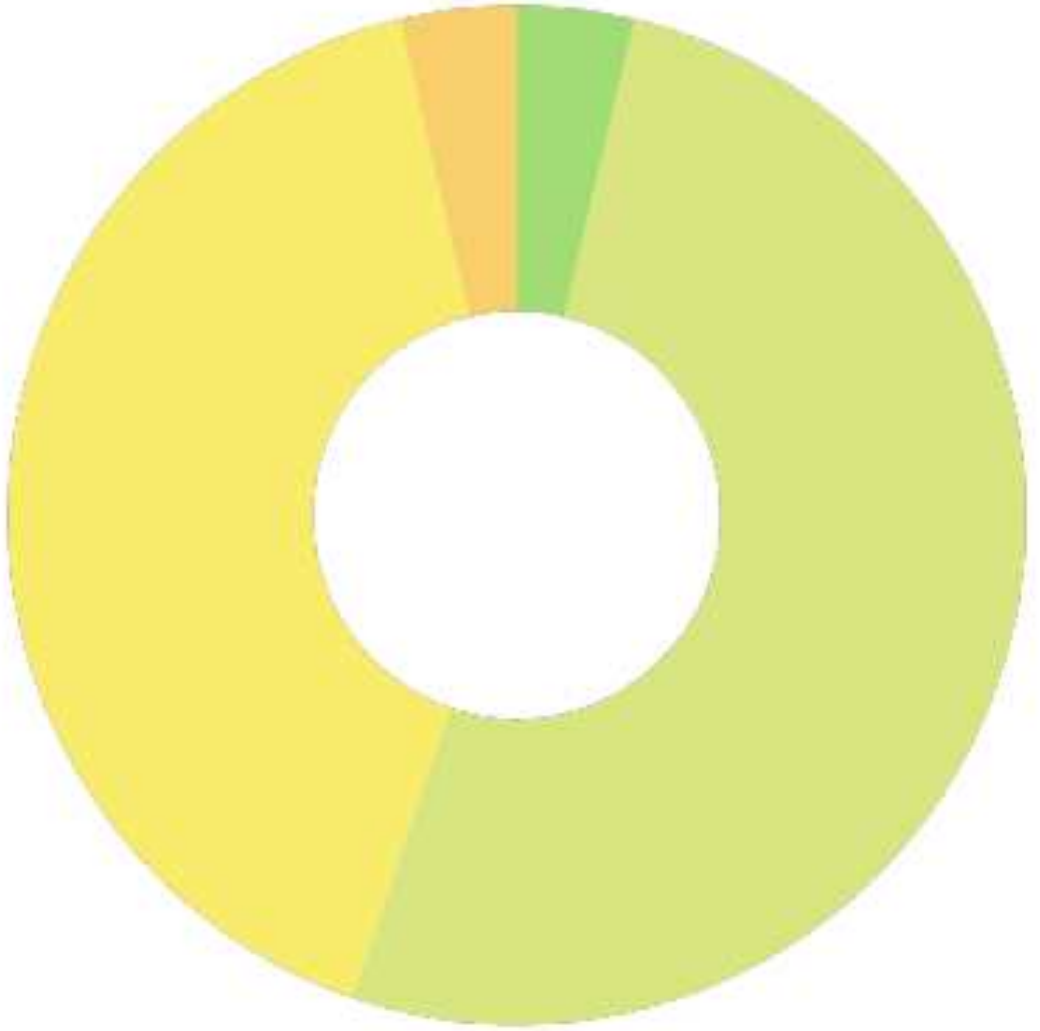

Procentvis score	Vurdering - Farvekode
Mere end 87,5 % til 100 %	Fremragende kvalitet
Mere end 62,5 % til 87,5 %	God kvalitet
Mere end 37,5 % til 62,5 %	Tilstrækkelig kvalitet
Mere end 12,5 % til 37,5 %	Utilstrækkelig kvalitet
0 % til 12,5 %	Ringe kvalitet

Kilde: Ringsmose, C. & Kragh-Müller, G – data fra dagtilbudsledelsesuddannelsen, forår 2025.

Gør de valgte forbedringsindsatser reelt en forskel? KIDS-tal fra 2022-23

Som en del af dagtilbudsledelsesuddannelsen bruges KIDS, der er et redskab til at evaluere og udvikle pædagogisk kvalitet i daginstitutioner.

Formålet med KIDS er at give pædagoger et praktisk redskab i forhold til at udvikle kvalitet i den pædagogiske dagligdag.

Samlet progression fra KIDS I – KIDS II (2022-2023)

Viser måling 1 og måling 2, score i procent

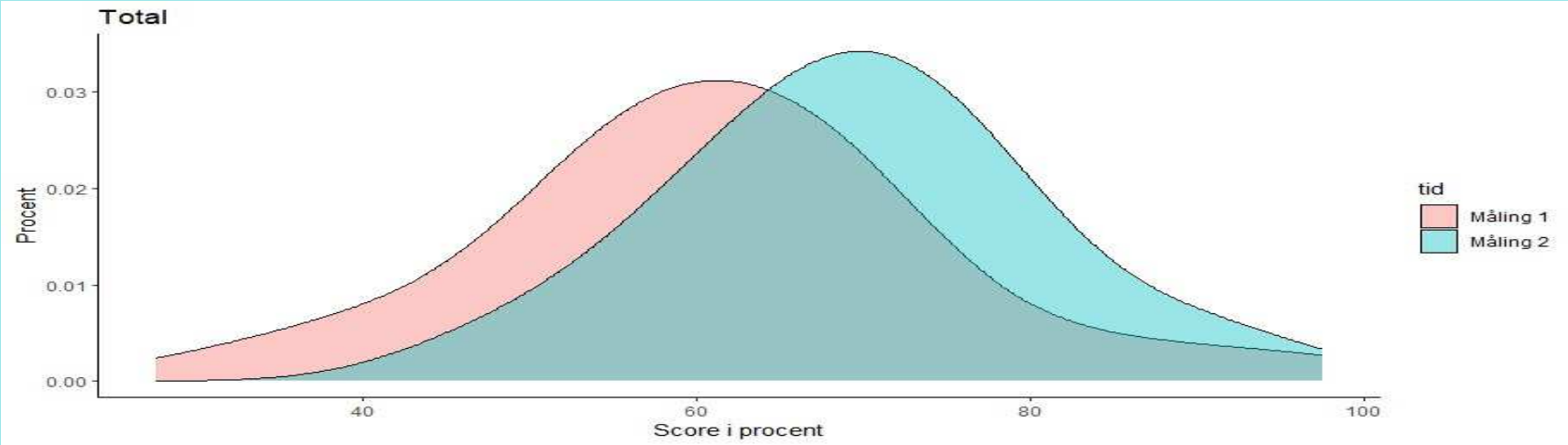

Data fra KIDS viser, at kvaliteten af dagtilbuddenes læringsmiljøer forbedres

I KIDS-observationer fra 2022 vurderes **49% af de deltagende institutioner** til at have en fremragende eller god kvalitet. I **3%** anses kvaliteten som værende utilstrækkelig.

Fra 2022 til 2023 er andelen af institutioner som anses som fremragende eller gode steget **til 76%.** I 2023 anses **0%** af institutionerne som utilstrækkelige.

Når ledelse skaber mærkbare forbedringer for børnene, betyder det fx:

- Mere konstruktive rammer
- Mere tydelighed for børnene
- Leg i zoner
- Mere fordybet leg
- Mere ro i grupperne
- Færre konflikter
- Mere flow over dagen
- Bedre overgang til børnehave

Kilde: Evaluering af dagtilbudsledelsesuddannelsen

Dagtilbudsledelses-uddannelse

Praksisfortællinger

*"Jeg har slet ikke haft med **KIDS** at gøre før, og der sker meget i ens refleksionsrum på ledelsesniveau, når man anvender redskabet, og ikke mindst, når vi er to, der går ud og sammen drøfter det, vi ser."* (Leder 2025)

*"**Pædagogisk analyse** er et redskab, vi fremadrettet kan bruge, f.eks. inden vi skriver en handleplan på en stue. For mig som leder har redskabet allerede gjort en forskel. Jeg kan virkelig se, hvordan f.eks. sammenhængscirklen kan bruges til at skabe overblik over den kompleksitet, som udspiller sig i en daginstitution."* (Leder2025)

*"Min **klyngeleder** kan skabe rum og struktur for vidensdelingen og samarbejde samt sparring. Jeg elsker f.eks. når vi har bevidning i klyngen, det er en god måde at få feedback på. Vores **konsulent** kan bidrage med sparring, så det, vi sætter i gang, er det rigtige. Hun kan evt. deltage ved stue/personalemøder."* (Leder 2025)

Børns deltagelsesmuligheder

'Deltagelse' er et centralt begreb ift. de udfordringer, som lederne har identificeret i deres pædagogiske analyser af KIDS-data og valg af forbedringstiltag. Det handler både om deltagelsesmuligheder i de fysiske omgivelser, de voksnes relationskompetencer og støtte til børnenes venskaber samt ift. børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter. Charlotte Ringsmose, der er underviser og forsker på uddannelsen understreger:

"En væsentlig årsag til stigende udskillelse fra almenfællesskabet er, at den almene pædagogiske praksis ikke er lykkedes med at skabe stærke børnefællesskaber for alle børn." (Ringsmose 2025).

Under uddannelsen arbejder ledelserne med at forbedre kvaliteten af læringsmiljøerne til gavn for alle børns deltagelsesmuligheder, og på denne måde understøtter uddannelsen ligeledes kommunens indsats omkring mangfoldige børnefællesskaber.

Læringsforløb for medarbejdere

Under uddannelsen igangsætter lederne læringsforløb for deres medarbejderne gennem kompetencepakker. Herved styrker lederne deres forudsætninger for at udvikle medarbejdernes viden og kompetencer på en måde, der giver alle børn de bedste betingelser for trivsel, læring og udvikling.

De fleste ledere har på baggrund af deres KIDS-data og pædagogiske analyser valgt at arbejde med *Børns leg og eksperimenterede virksomhed* samt *Rum og læring*.

Sprogudvikling og sproglige læringsmiljøer

- Sprog i det pædagogiske tilsyn
- Sprogvurderinger fra dagtilbud
- Sproglig udvikling for børn med sproglige udfordringer

Sproglige læringsmiljøer i det pædagogisk tilsyn 2024

Positiv udvikling kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer

Halvdelen af institutionerne i København har det bedst mulige tilsyn indenfor temaet "Sprog og bevægelse" (light tilsyn eller vedligehold indsats), 43 % skal justere indsatsen, mens 7 % skal ændre deres sprogindsats. Ingen institutioner skal iværksætte en ny indsats.

Der er altså markant flere institutioner, der har en god sprogpraksis i 2024 sammenlignet med 2023.

Note: I alt indgår 356 institutioner i det pædagogiske tilsyn. Institutioner med "light tilsyn" har ved tilsynet i 2023 fået "vedligeholde indsatsen" i alle seks temaer, hvilket gør at de ikke skal have tilsyn i 2024.

Temaet *Sprog og bevægelse*

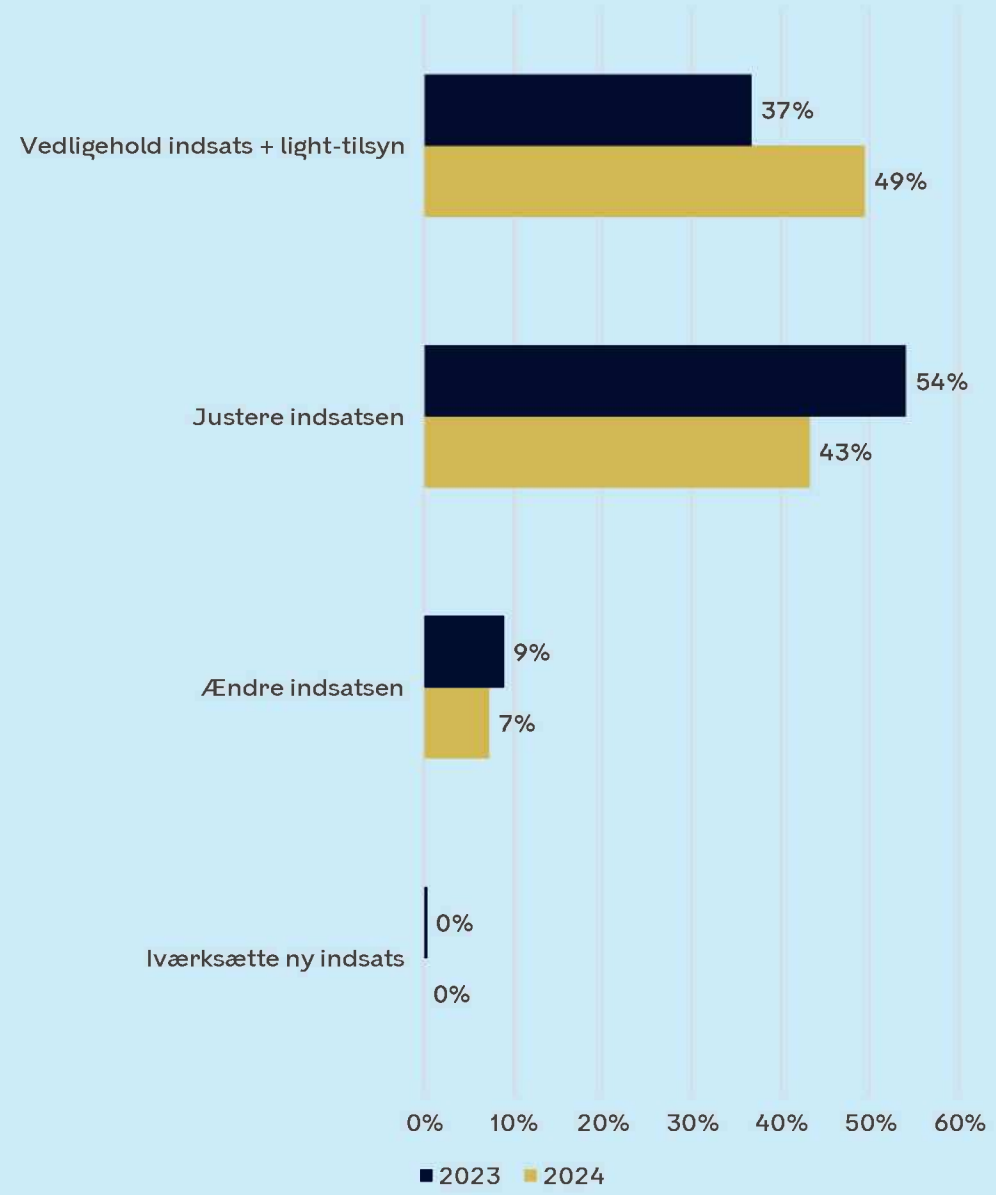

Vurderingen i temaet Sprog og bevægelse sker blandt andet på baggrund af observationer af, om børnene har mulighed for at udvikle deres sprog og motorik i samspil med andre børn og det pædagogiske personale.

Kilde: Børne og Ungdomsforvaltningen, Kommunale og selvejende daginstitutioner

Sprogvurderinger i dagtilbud

Færre sprogvurderes i dagtilbud og færre børn vurderes til at have sproglige udfordringer

I 2024 er antallet af børn, der blev sprogvurderet i børnehaven faldet for andet år i træk.

Samtidig er antallet af børn med sproglige udfordringer også faldet i 2023. Data viser ikke, om faldet i sproglige udfordringer skyldes færre vurderede børn eller om færre børn har sproglige udfordringer.

De lidt mere end 8.000 sprogvurderede børn i 2024 udgør lidt mindre end halvdelen af de ca. 16.400 3-5-årige børn i de kommunale og selvejende dagtilbud.

Sprogvurdering af tale i dagtilbud

Årlig udvikling i antallet af sprogvurderede børn med og uden sproglige udfordringer

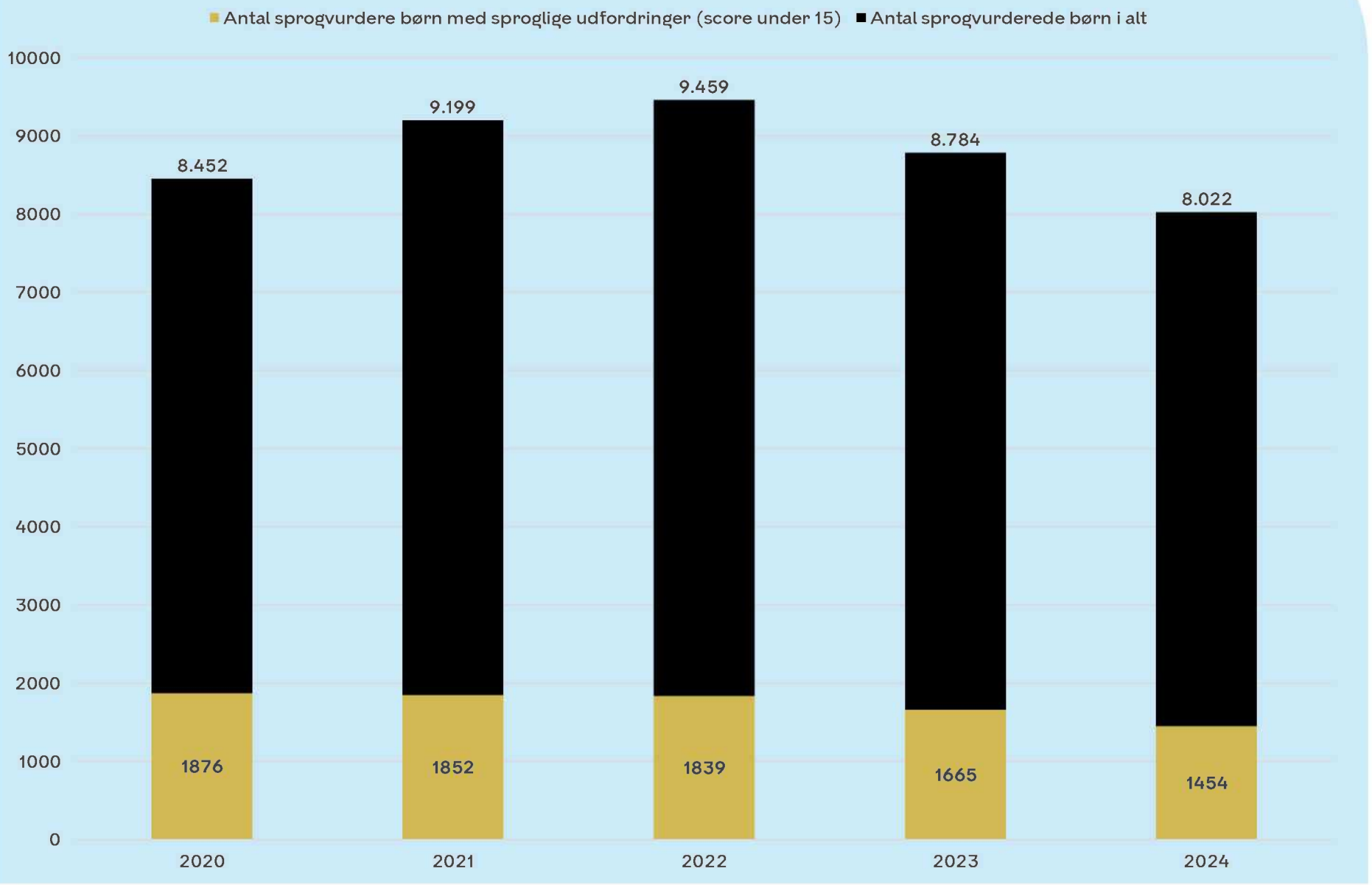

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kommunale og selvejende daginstitutioner

Sproglig udvikling for børn med sproglige udfordringer

Dagtilbuddene løfter omkring halvdelen af de børn, der har sproglige udfordringer som 3-årige

Omkring halvdelen af de børn, der har sproglige udfordringer som 3-årige har stadig sproglige udfordringer efter to år med en særlig eller fokuseret indsats i den samme institution.

Der ses for andet år i træk en lille stigning i andelen af børn, der havde sproglige udfordrede som 3-årige, som stadig vurderes sprogligt udfordrede som 5-årige.

Samlet indgik i 2024 362 børn i gruppen, hvoraf de 193 (53%) ikke havde rykket sig sprogligt.

Om data
For at man kan kigge på institutionernes sproglige løfteevne, tæller børnene kun med i opgørelsen, hvis de har gået i den samme daginstitution, da de blev sprogvurderet som 3-årig og da de blev sprogvurderet igen som 5-årig.

Progression i sprog
Andelen af sprogligt udfordrede som 3-årige (score under 15), der stadig har sproglige udfordringer som 5-årige
Antal i parentes

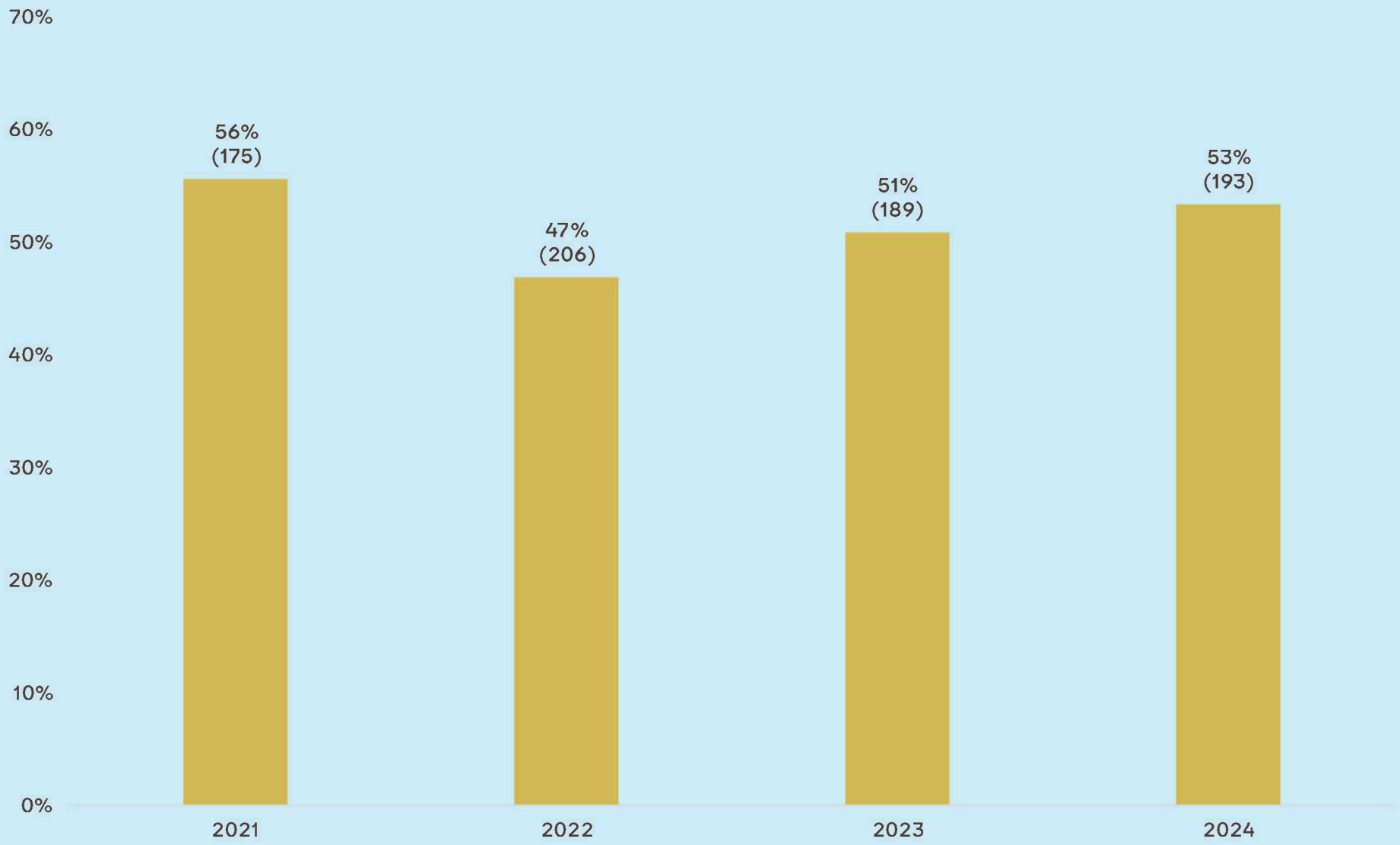

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kommunale og selvejende daginstitutioner

Hvad ved vi om de børn med sproglige udfordringer, der ikke rykker sig på to år?

Børne- og Ungdomsforvaltningen har undersøgt, om der er nogle kendetegn ved de børn, der ikke har rykket sig sprogligt fra de blev identificeret med sproglige udfordringer som 3-årige til de blev sprogvurderet igen som 5-årige.

Særligt den store forskel på børnenes baggrund indikerer, at institutionerne i mange tilfælde ikke formår at kompensere for hjem, hvor de sproglige miljøer ikke er stimulerende for børnene.

Om data

Da data i denne undersøgelse ikke benyttes i kvalitetsudviklingen af den enkelte institution indgår også børn, som ikke har gået i den samme institution hele perioden.

Dermed øges gruppen af børn fra 1489 til 1763 - enkelte børn kan indgå flere gange. Alle vurderet som femårige i perioden 2021-24. Samlet set har 51 procent - eller 905 børn stadig sproglige udfordringer efter en toårig periode med en særlig eller fokuseret sprogindsats.

Ikke-vestlige lande /ikke-vestlig baggrund
Alle lande undtagen EU's medlemslande, Andorra, Australien, Canada, Island, Liechtenstein, Monaco, New Zealand, Norge, San Marino, Schweiz, USA og Vatikanstaten.

Hvis man er indvandrer eller efterkommer fra et af de ikke-vestlige lande, har man også ikke-vestlig baggrund.

Karakteristika ved børn, der stadig har sproglige udfordringer

Omkring hver fjerde bor i et socialt boligområde, som er omfattet af statens monitoreringsliste.

Der er lidt flere piger end drenge, der ikke har rykket sig sprogligt.

Børn med ikke-vestlig baggrund rykker sig i markant mindre grad end børn med dansk eller vestlig baggrund.

Andelen af børn, som stadig har sproglige udfordringer efter to års indsats i dagtilbuddet fordelt på børnenes baggrund

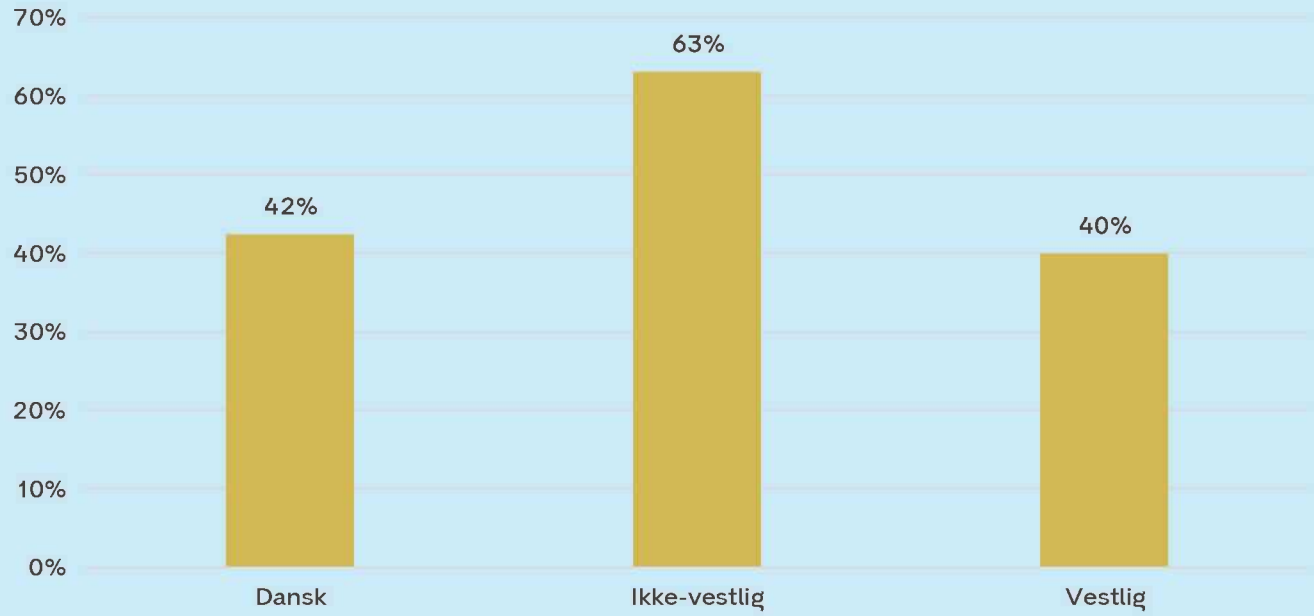

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen

Hvordan kan vi blive bedre til at rykke flere børn med sproglige udfordringer?

Områdeforvaltningen Vesterbro-Valby-Kgs. Enghave har lavet en analyse af sproglige handleplaner for børn med sproglige udfordringer.

Der er på tværs af de sproglige handleplaner identificeret forskellige forhold, som går igen for de børn, der har udviklet sig sprogligt fra 3-5 år.

Børne- og Ungdomsforvaltningen vil arbejde på at sikre, at alle københavnske dagtilbud integrerer anbefalingerne i deres praksis for bedre at støtte børn med sproglige udfordringer.

Hvad virker?

Klar og tydelig handleplan: En struktureret og målrettet plan, der sikrer tydelig retning for indsatsen.

Helhedsorienteret sprogsyn, hvor sprogudvikling ses i sammenhæng med relationer og kontekst.

Sprogmiljøer af høj kvalitet

Samarbejde med forældre: Forældrene inddrages i bekymringer og indsatser og får redskaber til at støtte deres barn.

Professionel tilgang til barnet: De voksne ser ikke barnet som en byrde, men som en, de oprigtigt ønsker at støtte og hjælpe. Dette afspejles i formuleringerne, tonen og beskrivelserne i noterne.

Involvering af pædagoger: Alle pædagoger deltager aktivt i barnets udvikling, hvilket afspejles i deres noter og beskrivelser af oplevelser med barnet.

Barnets perspektiv: Et perspektiv, der anerkender og forstår barnet ud fra barnets eget synspunkt (empatiske voksne omkring barnet).

Løbende sprogvurderinger for at følge barnets sproglige udvikling.

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen

Mangfoldige børnefællesskaber

- Mangfoldige børnefællesskaber i det pædagogiske tilsyn
- Børn med særlige behov i basispladser og særlige dagtilbud
- Skolestartere i specialundervisning
- Omgængere og skoleudsættelser
- Motorikscreening i børnehaveklassen

Samspil og relationer mellem børn og voksne & Børnefælleskaber og leg & – pædagogisk tilsyn 2024

Tilsynets vurderinger af temaerne 'Samspil og relationer mellem børn og voksne' og 'Børnefællesskaber og leg' er væsentlige parametre for, om dagtilbuddene understøtter Mangfoldige børnefællesskaber.

Gode samspil og relationer mellem børn og voksne og det pædagogiske personales kompetencer til at skabe positive børnefællesskaber er afgørende for børnenes følelsesmæssige, sociale, kognitive og sproglige udvikling samt for deres selvudvikling.

Her ses i tilsyn 2024 en positiv udvikling for begge temaer.

Note: I alt indgår 356 institutioner i det pædagogiske tilsyn. Institutioner med "light tilsyn" har ved tilsynet året inden fået "vedligeholde indsatsen" i alle seks temaer, hvilket gør at de ikke skal have tilsyn i året efter.

Temaet *Samspil og relationer mellem børn og voksne*

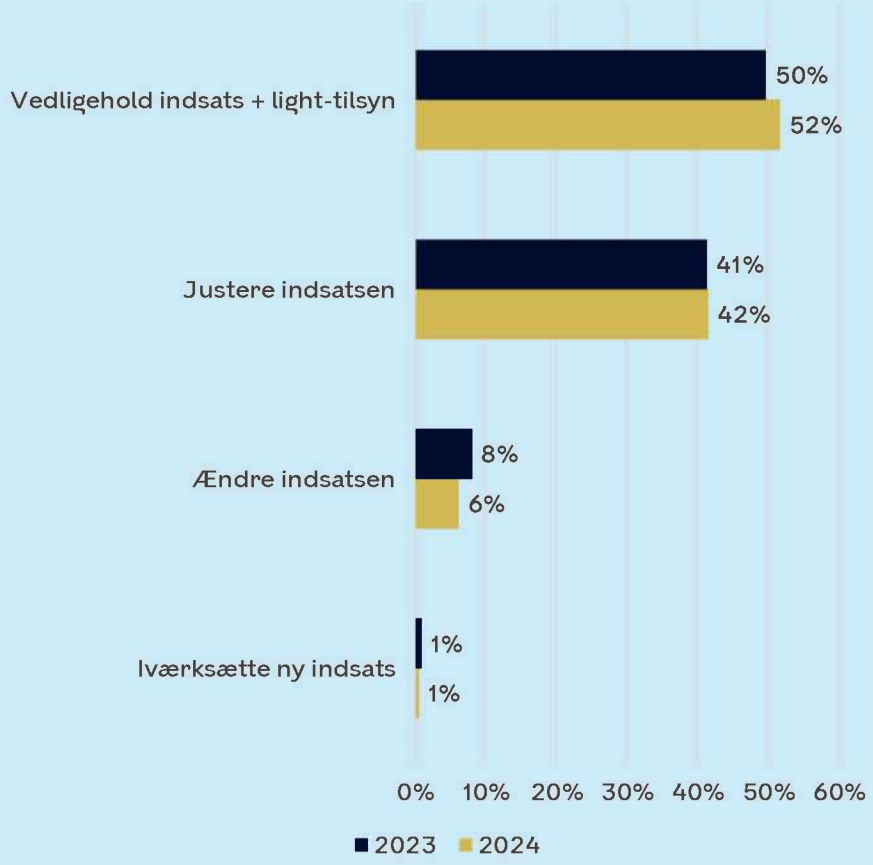

Vurderingen i temaet *Samspil og relation* sker blandt andet på baggrund af observationer af, om "det pædagogiske personale er opmærksomme og reagerer sensitivt på børnenes signaler og spejler børnenes følelser ved hjælp af mimik, krop, lyde og ord.".

Temaet *Børnefællesskaber og leg*

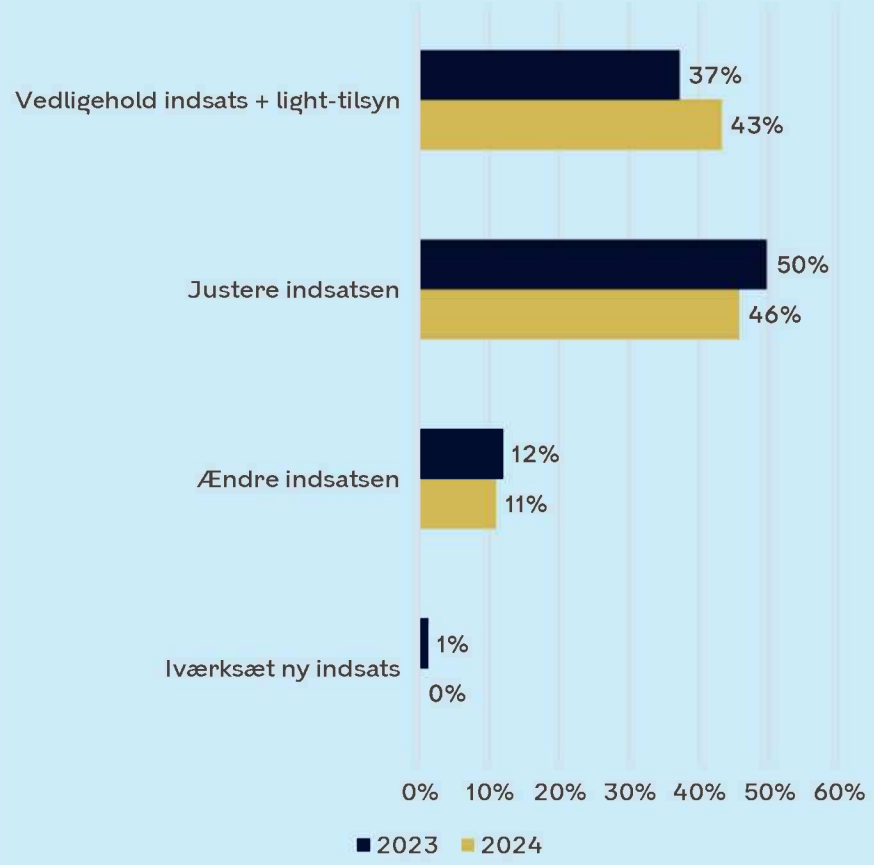

Vurderingen i temaet *Børnefællesskaber og leg* sker blandt andet på baggrund af observationer af, om "det pædagogiske personale er opmærksomme på og hjælper de børn, der ikke indgår i positive samspil og børnefællesskaber".

Kilde: Børne og Ungdomsforvaltningen, Kommunale og selvejende daginstitutioner

Børn med særlige behov - 0-6 år

Andelen af børn der er indskrevet i basisplads eller særligt dagtilbud er stabil

Fra 2019 til 2023 er den samlede andel af børn i basispladser, basisdagpleje og særlige dagtilbud steget lidt fra 1,4% til 1,6%. Mens den faldt en smule i 2024 til 1,5% Til sammenligning var andelen af skoleelever i specialundervisning på 6,1% d. 5/9-2024.

Målgrupper i basispladser

De største målgrupper er børn med autisme-spektrum-forstyrrelser, psykosociale vanskeligheder, forsinket udvikling og fysiske handicap. Der er også børn med fx udviklingshæmning, præmature børn, immunsvage børn og hørehæmmede børn.

Målgrupper i særlige dagtilbud

De største målgrupper i særlige dagtilbud er børn med autisme-spektrum-forstyrrelser, udviklingshæmning, fysisk handicap og forsinket udvikling.

Basispladser og særlige dagtilbud

Andel indmeldte børn

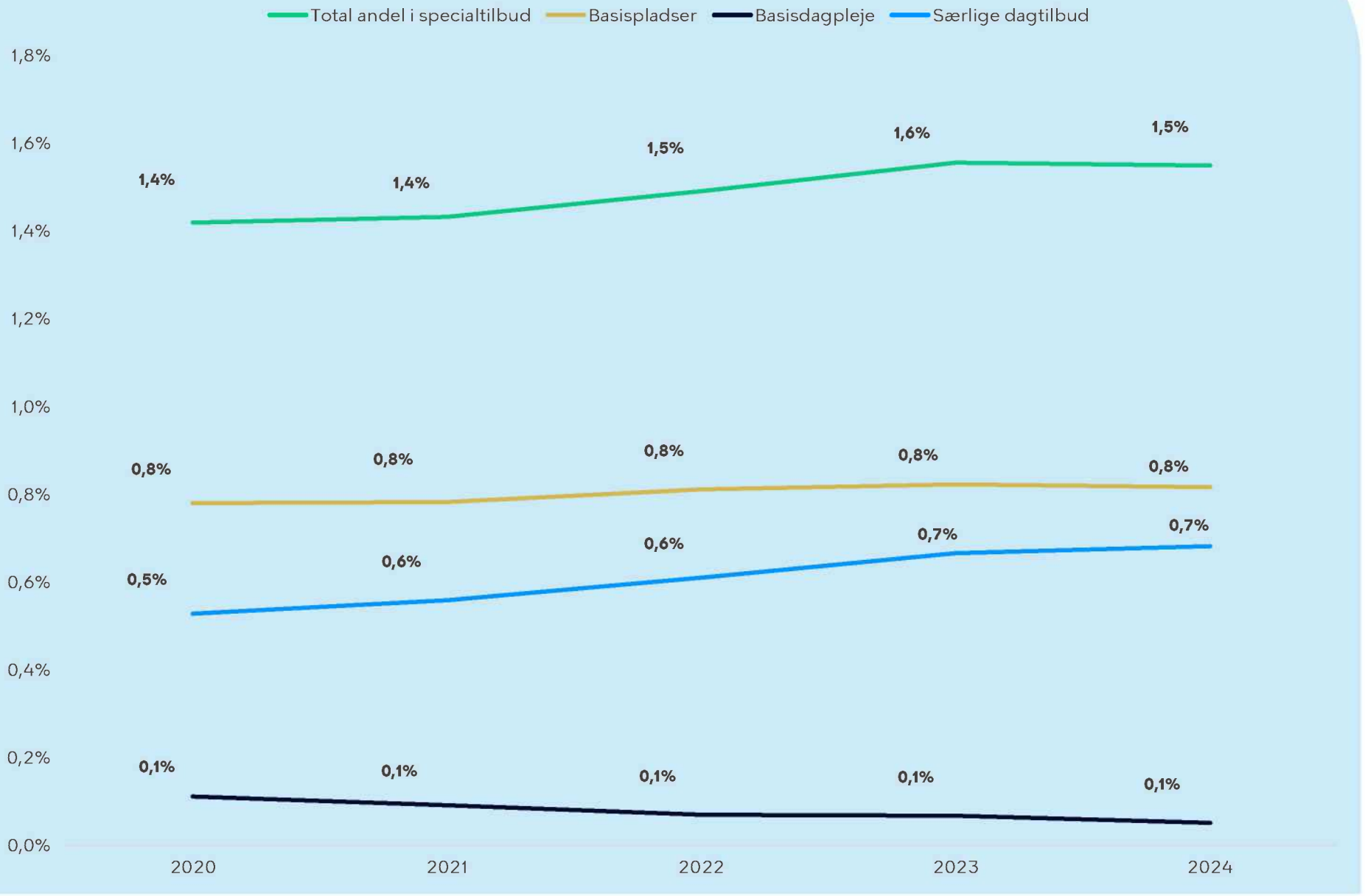

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen. Opgjort som et månedligt gennemsnit pr. kalenderår. Indeholder børn, hvor København er betalingskommune.

Skolestartere i specialundervisning

Antallet af børn der starter i specialundervisning ved skolestart er faldet
Mellem 2021 og 2023 steg antallet af børn fra københavnske dagtilbud, der fik specialundervisning i form af BUF-flex eller specialskole/-klasserække, hvorefter antallet igen er faldende så der i 2024 var 111 børn.

Lavt antal børn fra almene børnehaver er startet i segregeret skoletilbud
Antallet af børn fra almen børnehave, der starter i segregeret specialundervisning ved skolestart har ligget omkring de ca. 50 børn i 2020, 2022 og 2023, mens det har ligget lavere på 26-28 børn i 2021 og igen i 2024.

Fra basisplads til skole
Antallet af skolestartere fra basispladser er forholdsvist lille (mellem 68-97 børn pr. år i 2020-2024).

Fra dagtilbud til specialundervisning (kat. 1-4)

Antal børn fra dagtilbud i København, som starter i specialskole/-klasserække eller BUF-flex ved skolestart (kategori 1-4)

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen. Indeholder børn fra alle typer dagtilbud i KK, som er startet i specialskole/-klasserække eller BUF-flex, hvor København er betalingskommune.

Fra alment dagtilbud til segregeret specialundervisning

Antal børn, der går fra en almen børnehave til specialskole/-klasserække eller dagbehandling ved skolestart

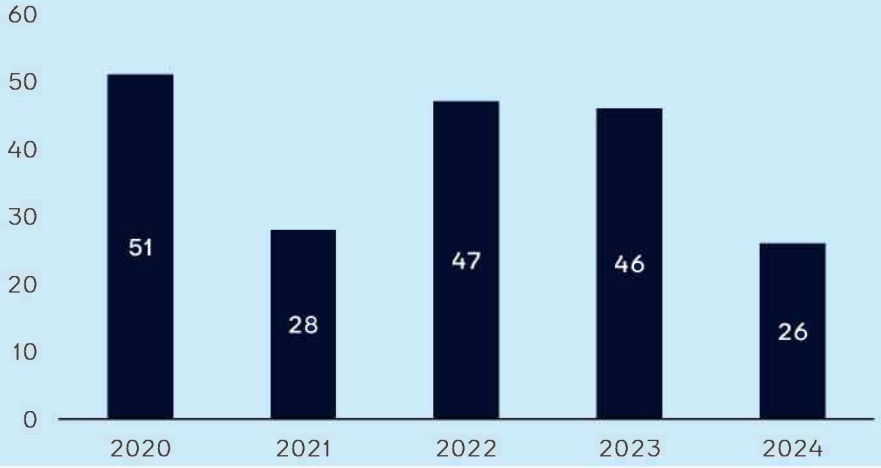

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen. Indeholder børn der gik i et alment dagtilbud i KK op til skolestart og er startet i segregeret specialtilbud ved skolestart, hvor København er betalingskommune.

Fra basisplads til skole

Andel af skolestartere fra basispladser, der starter i forskellige skoletilbud

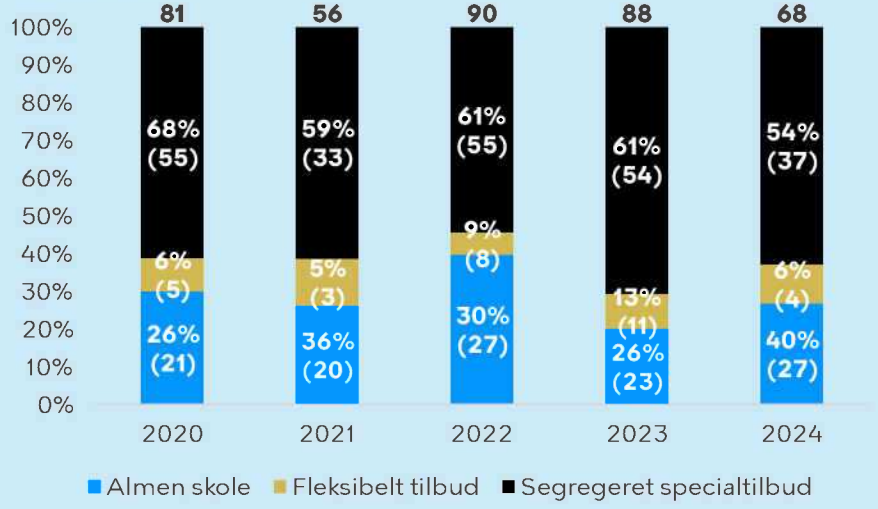

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen. Indeholder børn der gik i en basisplads op til skolestart og startede i et skoletilbud, hvor København er betalingskommune.

Omgængere og skoleudsættelser

Færre omgængere

Antallet af omgængere fortsætter med at falde for andet år i træk efter der tidligere sås en stigning. Det er en positiv udvikling, at antallet af børn, der går en klasse om, falder, da det kan have negativ betydning for barnet at gå en klasse om.

Stabilt niveau for skoleudsættelser

I 2024/25 er 348 børn blevet skoleudsat, hvilket svarer til 6,4 %. Niveauet er dermed relativt stabilt.

Det er afgørende, at der er en klar pædagogisk begrundelse for at skoleudsætte børnene, og at institutionen laver en plan for børn, der er skoleudsatte, så børn der bruger et ekstra år i børnehaven, får støtte til deres udvikling i denne periode og dermed øger sandsynligheden for at få en god start på skolelivet.

Note: Antallet af skolestartere indeholder elever, der er startet på et almentilbud (inkl. privatskoler).

Antal omgængere
Årlig udvikling

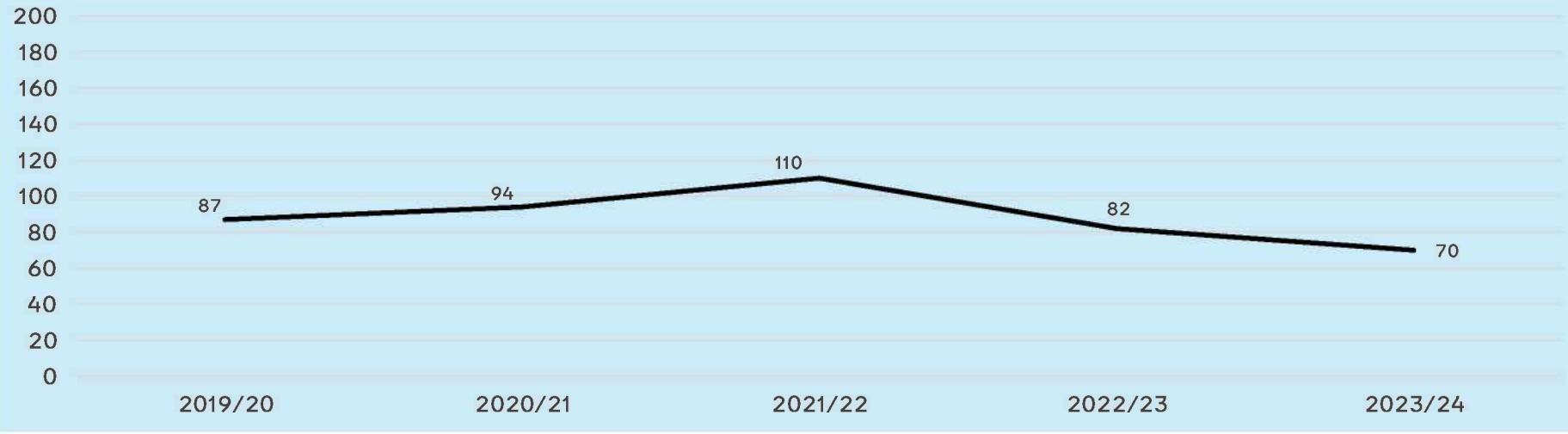

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen, Almenelever

Andel skolestartere og skoleudsættere
Årlig udvikling, antal i parentes

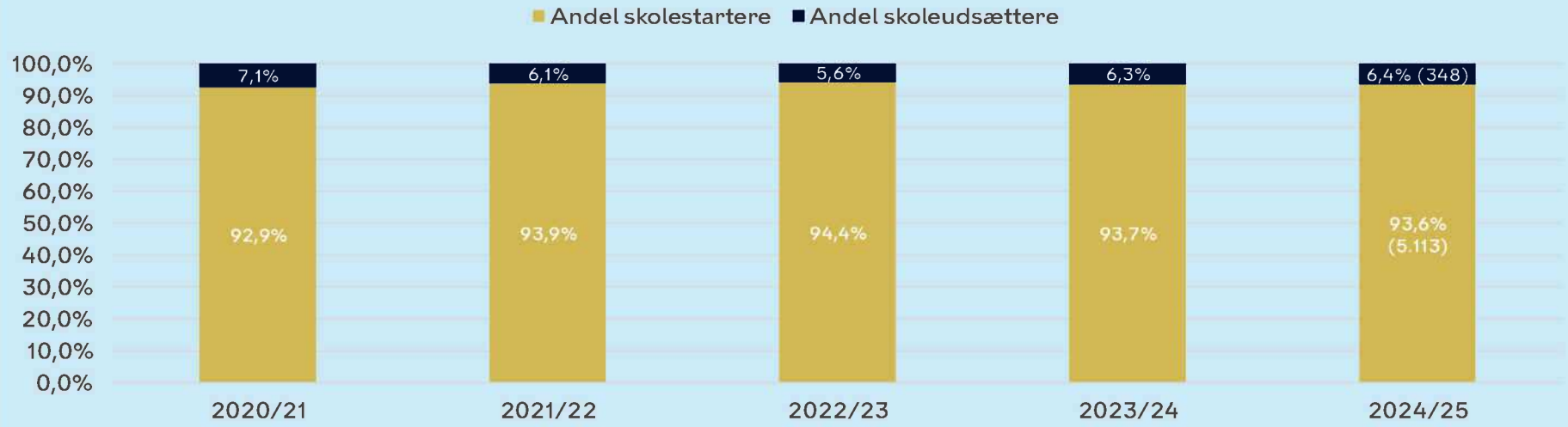

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen, Almenelever

Motorikscreening i børnehaveklassen

Stabil udvikling i andelen af børn med motoriske udfordringer ved skolestart

Andelen af børn med to eller flere bemærkninger ved screening for motorik i børnehaveklassen har ligget stabilt de sidste fire år mellem 12,1 % og 13,1 %.

Institutionernes arbejde med børnenes motorik

Andelen af børn med motoriske udfordringer varierer meget på tværs af institutionerne. Motoriske udfordringer kan gøre det vanskeligere for børn fx at deltage i fysiske lege i og dermed indgå i børnefællesskaber. Det kan også have betydning for deltagelse i undervisningen, når børnene starter i skole.

Om data:
Opgørelsesmetoden er ændret fra skoleåret 2023/2024, så der nu også indgår data fra børn på specialskoler. Data er derfor ikke fuldt ud sammenlignelige med tidligere år.

Andelen af børn med motoriske udfordringer kan variere meget fra år til år for institutioner med små børnegrupper der starter i skole (institutioner med under fem motorikvurderinger er fjernet fra oversigten).

I den nederste figur vises andelen af børn med motoriske udfordringer målt i børnehaveklassen i 2023/24, opdelt på de institutioner børnene gik i forud for skolestart på børn, der har gået i dagtilbud i København.

Andel børn med motoriske udfordringer i Bh. klasse

Årlig udvikling, antal i parentes

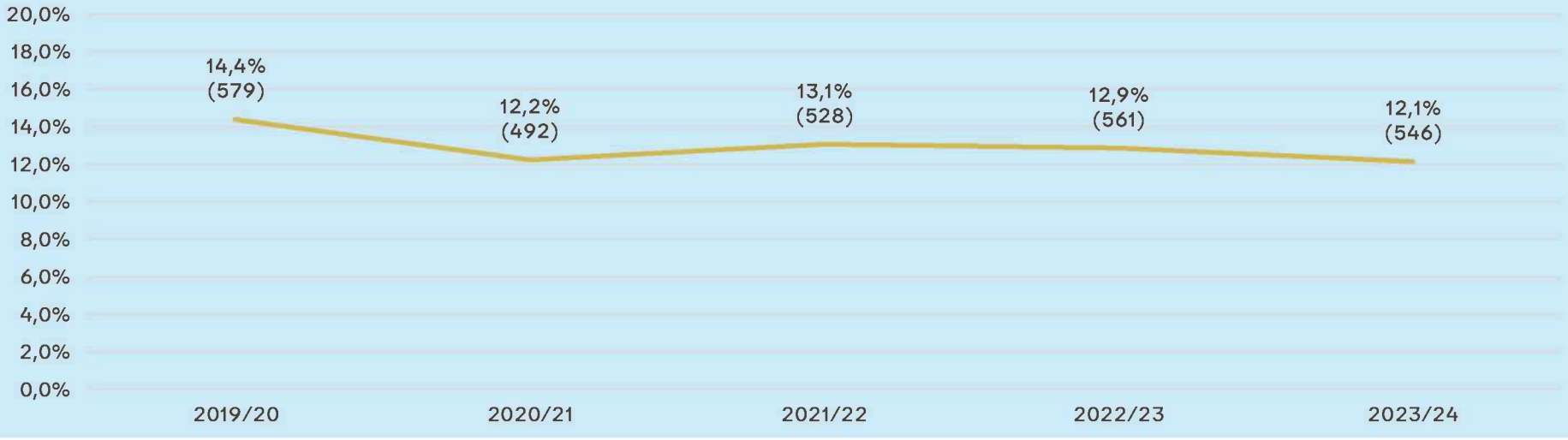

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen, Folkeskoler og Frie grundskoler. Almen- og specialelever.

Andel børn med motoriske udfordringer fordelt på kommunale og selvejende dagtilbud

2023/24

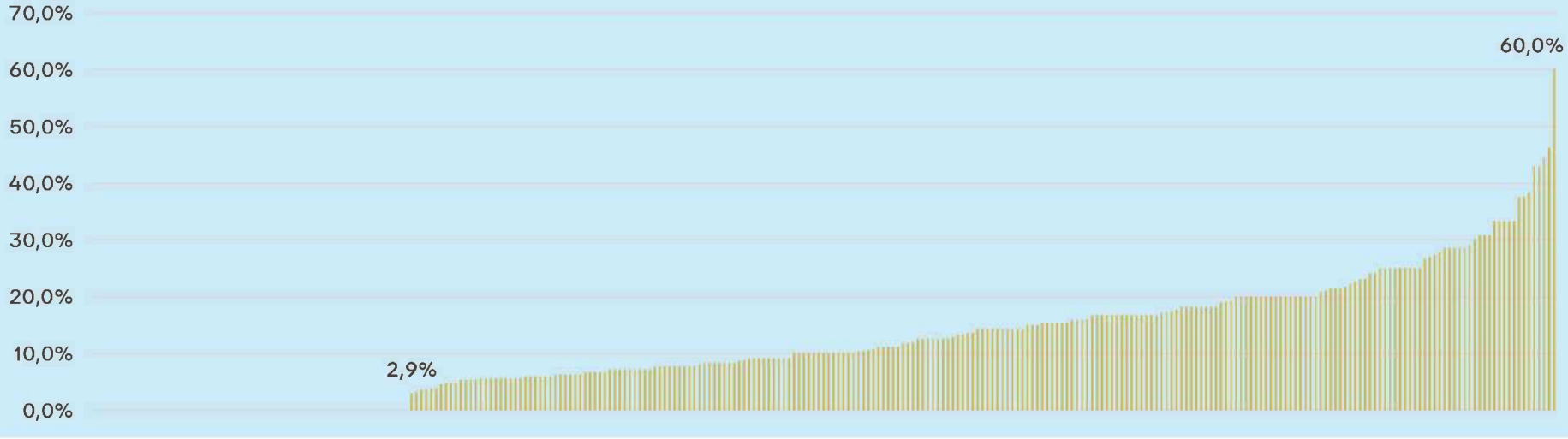

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kommunale og selvejende dagtilbud

Baggrundsoplysninger

- Hvad kendetegner daginstitutionerne i København
- Institutionernes socioøkonomiske fordeling
- Normeringer fra Danmarks Statistik

Hvad kendetegner daginstitutionerne i København

Nøgletalsdata
Der er i alt 354 daginstitutioner i Københavns Kommune, pr. 5. september 2024.

Heraf er 62 % (221) kommunale daginstitutioner og 38 % (133) selvejende daginstitutioner. Der er ikke tilgængeligt data for de selvende institutioner for alle opgørelser. Datagrundet fremgår under de specifikke figurer.

Specialklyngen (bestående 8 særlige dagtilbud) udgør 3 % af det totale antal kommunale daginstitutioner. Specialklyngen medtages i al data vedr. kommunale daginstitutioner.

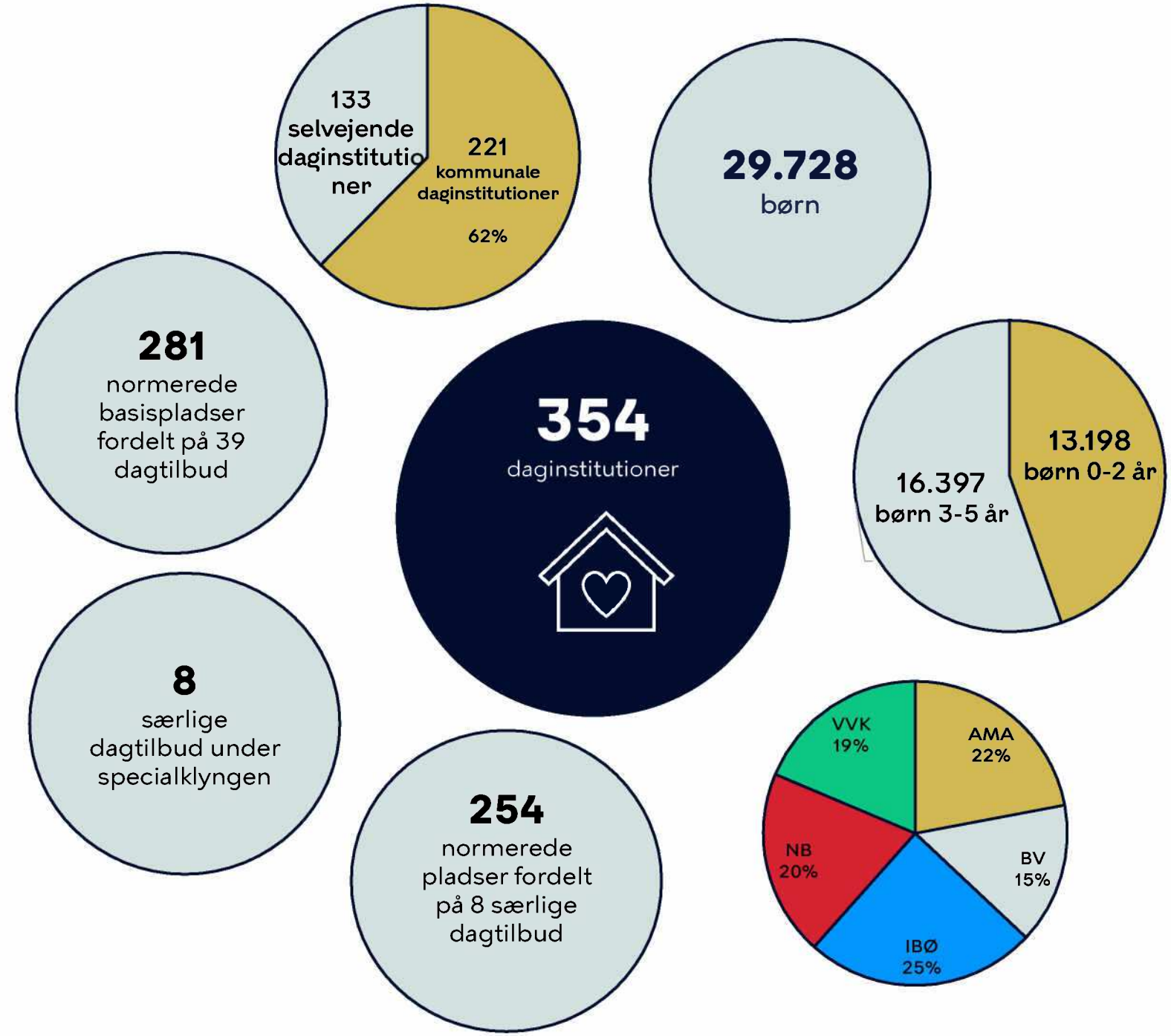

Socioøkonomisk baggrund (ESCS)

Om ESCS

ESCS har typisk en værdi mellem -1 og +1. 0 viser gennemsnittet for alle børn i dagtilbud i Københavns kommune. Børn med en positiv ESCS er bedre socioøkonomisk stillet end gennemsnittet, og børn med en negativ ESCS er dårligere socioøkonomisk stillet end gennemsnittet. ESCS siger altså noget om barnets socioøkonomiske status i forhold til gruppen. ESCS siger ikke noget om et barns faktiske socioøkonomiske status.

Spredning i ESCS

Som det fremgår af figuren har langt over halvdelen af dagtilbuddene en socioøkonomi, der er stærkere end gennemsnittet. Det vidner om, at en stor del af de børn, som går i de københavnske dagtilbud, har ressourcestærke forældre.

Socioøkonomisk spredning fordelt på kommunale og selvejende dagtilbud

2024

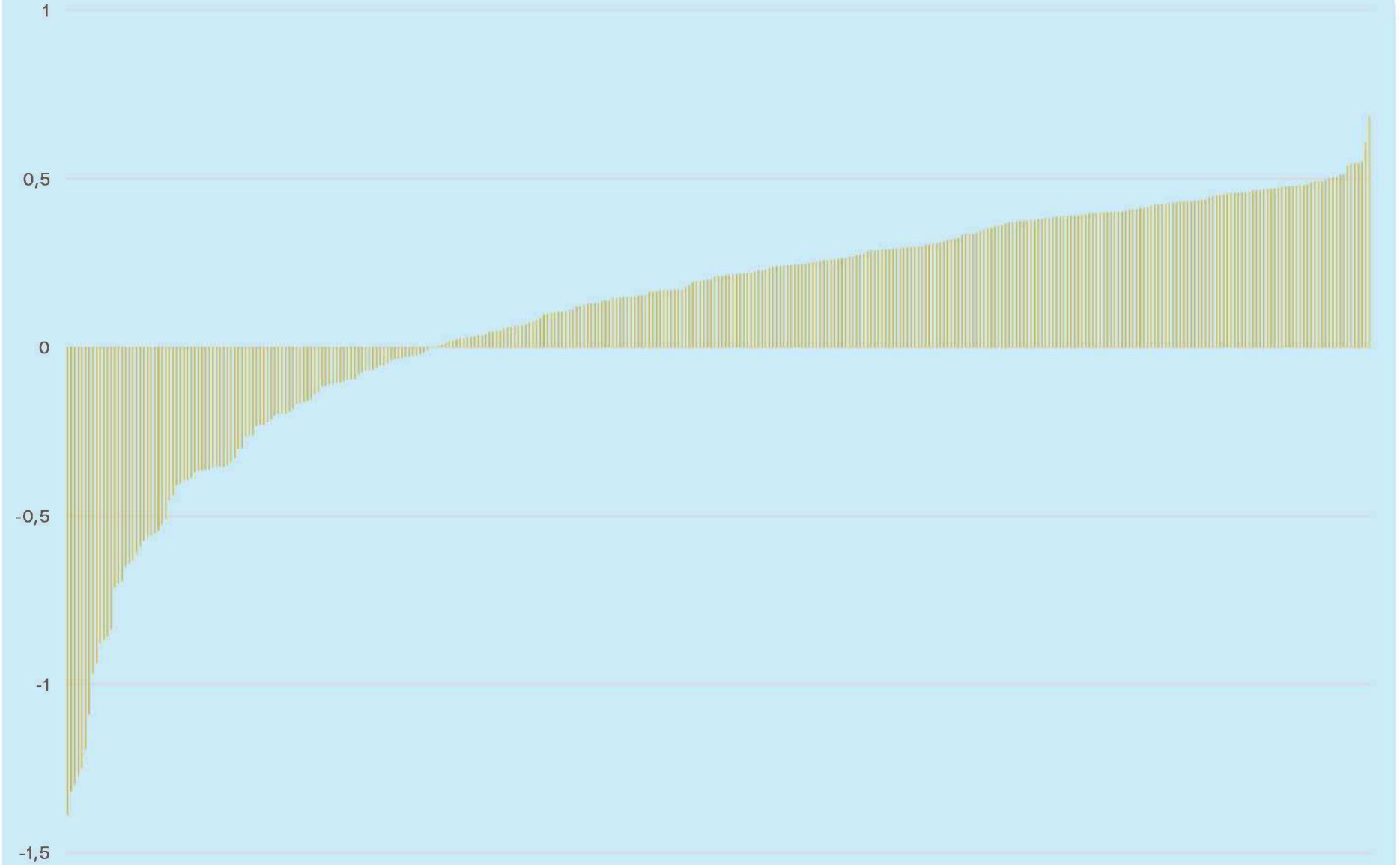

Kilde: Børne og Ungdomsforvaltningen, Kommunale og selvejende daginstitutioner

Normeringer og andel uddannede pædagoger

København lever op til lov om minimumsnormeringer og har bedre normering end hele landet
Med indførelse af lov om minimumsnormeringer er der både nationalt og i København sket et fald i antallet af børn pr. voksen.

For daginstitutioner 0-2 år er minimumsnormeringen 3 børn pr. voksen, og for daginstitutioner 3-5 år er minimumsnormeringen 6 børn pr. voksen.

I vuggestuerne er ratioen mellem børn og voksne stabil, men efter flere års fald ses nu en stigning i antal barn pr. voksen i børnehaverne.

Andelen af uddannede pædagoger falder stadig
Andelen af det pædagogiske personale, der er uddannede pædagoger falder stadig både nationalt og i København. Andelen i København ligger fem procentpoint lavere end for hele landet.

Da data er fra Danmarks Statistik, indeholder opgørelsen både kommunale og selvejende daginstitutioner.

Normering i daginstitutioner 0-2 år

Antal børn pr. voksen, årlig udvikling

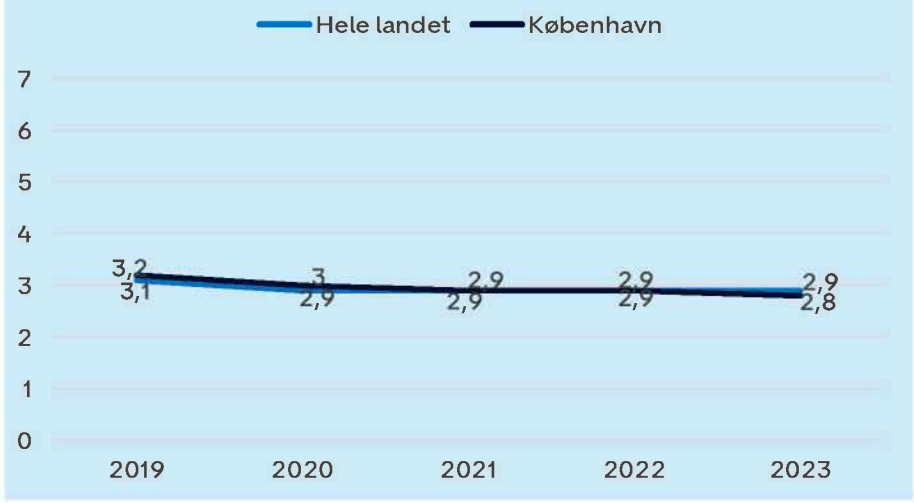

Kilde: *Danmarks Statistik, Kommunale og selvejende daginstitutiner*

Normering i daginstitutioner 3-5 år

Antal børn pr. voksen, årlig udvikling

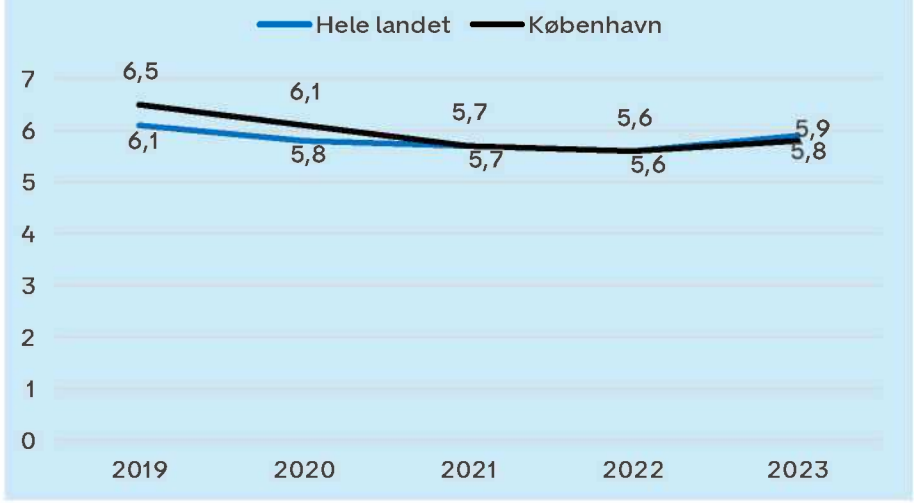

Kilde: *Danmarks Statistik, Kommunale og selvejende daginstitutiner*

Andel af det pædagogiske personale i dagtilbud, der er uddannede pædagoger

Årlig udvikling, antal i parentes

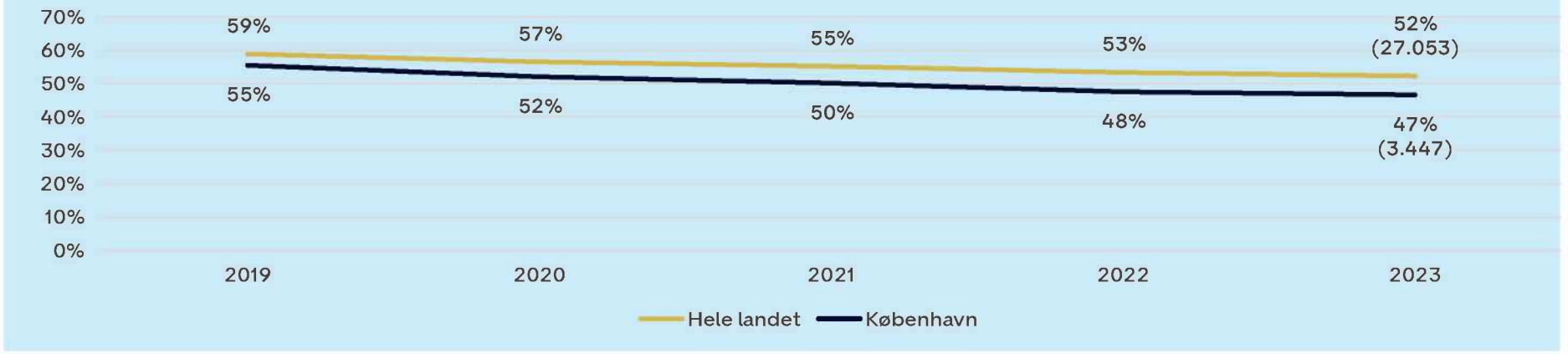

Kilde: *Danmarks Statistik, Kommunale og selvejende daginstitutioner*